

P.G.M.I.S.E.Z

منطقه ویژه اقتصادی صنایع

معدنی و فلزی خلیج فارس

حضرت امام
باقر(ع):
حرکه کسی رازنده کند کوی
همه مردم رازنده کرده
است.

ویژه نامه

آتش نشانی

ایمینی

یکشنبه

۷

مهرماه

۱۳۹۳

۳۳

ذی القعدة

۱۳۹۳

29

September
2013

آتش نشانان با حماسه آفرینی های خود در نبرد با شعله های خانمان سوز، جوانه های امید را از بستر خاکسترهای رویانند.
هفتم همراه روز آتش نشانی و ایمنی کرامی باد.

هفتم مهرماه به نام «آتش نشانی و ایمنی» نامگذاری شده است.

روز بین المللی ایمنی در دنیا مصادف است با روز ۷ آوریل که همه ساله در کشور های جهان به ویژه کشورهای صنعتی این روز را گرامی می دارند و در چنین روزهایی مقالات متعدد علمی در زمینه ایمنی در سمینار ها عنوان می شود و یا در نشریات چاپ می گردد تا قبل از آغاز جنگ تحمیلی، روز مخصوصی بنام ایمنی و آتش نشانی در کشور ما ایران وجود نداشت. در آغازین روزهای هجوم ناجوانمردانه دشمن بعثی عراق به خاک میهن عزیزمان ایران، یعنی هفت مهرماه ۱۳۵۹ هواپیماهای دشمن پالایشگاه بزرگ آبادان را مورد حمله قرار داده و آنجا را به آتش کشیدند، با توجه به اینکه پالایشگاه آبادان شریان

اقتصادی و اسکله اصلی صادرات نفت کشور تلقی می شد، آتش گرفتن و نابودی آن به منزله سست شدن پایه های مقاومت و شکستن ستون های اقتصادی کشور تلقی می شد اما ۲۱ نفر از آتش نشان قهرمان و مسلمان ایران هرگز این خفت را برآزنده ایران اسلامی و جوانان غیور آن نمی دانستند آنها لباس رزم عاشقانه برتن کرده و بعد از ساعت ها تلاش و ایثار در میان آتش و خون و خمپاره، به اسطوره های مقاومت و شهادت آتش نشانان مبدل شوند آنها موفق شدند آتش افروخته دشمن بر دامن وطن را خاموش کرده و خواب مهاجمان را به کابوسی برای آنها مبدل سازند. آتش نشانان خود در میان شعله های برافروخته جان باخته و شربت شهادت نوشیدند و همچون پروانه هایی بال و پر خویش را به شوق وصل دوست، در راه آرمان های مقدس خویش فدا کردند. روحشان شاد و راهشان مستدام باد. از آن زمان تاکنون هفت مهر به نماد ایثار و از خود گذشتگی آتش نشانان سراسر کشور تبدیل شده و این روز به عنوان روز آتش نشانی و ایمنی در تقویم رسمی کشور ثبت شد.

آتش چیست؟

نوعی سوختن که همراه با شعله و حرارت است.

روشهای خاموش کردن آتش

۱- خنک کردن یا قطع حرارت از کانون آتش سوزی:

اگر مثلث آتش را در نظر بگیریم خواهیم دید که یکی از اضلاع آن نماینده حرارت است. اکنون اگر این حرارت را حذف کنیم، مانند آن است که یک ضلع مثلث را شکسته ایم. این مثلث فرو میریزد و آتش سوزی خاموش می شود.

۲- خفه کردن یا قطع اکسیژن هوا از کانون آتش سوزی:

معنی این کار آن است که با حذف هوا ضلع دیگر مثلث آتش را که نماینده هواست شکسته ایم. با انجام این کار، آتش سوزی فرو می نشیند.

۳- گرسنگی دادن یا قطع سوخت از کانون آتش سوزی:

در این روش با حذف سوخت و ممانعت از قرار گرفتن سوخت در دسترس آتش، ضلع دیگر مثلث را که نماینده سوخت است و این ماده پایه و اساس آتش سوزی ها را تشکیل می دهد شکسته ایم. با این کار آتش سوزی خاموش می شود.

چگونه با یک کپسول آتش نشانی کار کنیم؟

در ابتدا آتش سوزی را تشخیص دهید تا بتوانید با استفاده از برچسب روی کپسول ها، کپسول مناسب را برای خاموش نمودن آتش انتخاب کنید. بعد از انتقال کپسول به محل آتش سوزی، عملیات زیر را به ترتیب انجام دهید:

۱. میله ضامن را بکشید.
۲. سر شیلنگ کپسول را به سمت آتش قرار دهید.
۳. دستگیره را فشار دهید.
۴. شیلنگ کپسول را به سمت مرکز آتش قرار دهید.

مثلث آتش:

آتش سوزی برای بوجود آمدن یا روشن شدن به چند عامل نیاز دارد که این عوامل عبارتند از: سوخت، حرارت و هوا. منظور از هوا همان گاز اکسیژن است که به نسبت ۲۱ درصد در هوای اتمسفر زمین موجود است و حیات جانداران و گیاهان به آن مربوط است. شرکت این سه عامل در فعل و انفعالات زنجیره ای تولید آتش به صورت یک مثلث نشان داده میشود، این مثلث در تمام نقاط جهان به نشانه سمبل آتش شناخته شده است. بنابراین نتیجه فعالیت های این سه عامل آتش سوزی گرمای زیاد، دوده های تند و غلیظ و گازهای مسموم کننده است.

انواع آتش سوزی براساس استاندارد انگلستان

نوع اول (CLASS A):

سوخت این گونه آتش سوزیها را اغلب مواد جامد و خشک از ترکیبات مختلف کربنی تشکیل میدهد. این آتش سوزیها به دو نوع وجود دارند: بصورت شعله دار و بدون شعله یا گدازه.

نوع دوم (CLASS B):

در این نوع آتش سوزی ها مایعات مختلف آتش گیر و جامدات نرم و تبدیل شونده به مایع مثل گریس و وازلین و روغن های نباتی جامد میسوزند.

نوع سوم (CLASS C):

سوخت این نوع آتش سوزی ها عبارتند از: گازهایی نظیر متان، بوتان، پروپان، استیلن و سایر گازهایی که در زندگی روزمره مردم و صنایع به کار می روند.

نوع چهارم (CLASS D):

سوخت این قبیل آتش سوزی ها از فلزات کمیاب مانند: سدیم، پتاسیم، منیزیم، تیتانیوم، زیرکونیوم، اورانیوم و پلوتونیوم است.

نوع پنجم (CLASS E):

این نوع آتش سوزی ها اغلب در دستگاه های برقی و وسایل انتقال نیرو، نیروگاه های بزرگ و کوچک شامل: ترانسفورماتورها، الکتروموتورها و لوازم برقی خانگی مثل سیم کشی ساختمان، تلویزیون، بخاری، اتو و اجاق های برقی رخ می دهند.

انواع خاموش کننده ها

۱- رنگ قرمز = خاموش کننده آبی

۲- رنگ آبی = خاموش کننده پودری

۳- رنگ زرد = خاموش کننده فومی

۴- رنگ مشکی = خاموش کننده CO₂

مکانیزم اصلی و شیمیائی خاموش کردن آتش توسط پودر هنوز بطور کامل شناخته نشده است. بطور کلی خفه کردن، خنک کردن و سپر تشعشعی دست بدست هم داده و کارائی پودر شیمیائی را بوجود می آورند ولی مطالعات روشن میکند که یک واکنش قطع زنجیره ای در شعله ممکن است علت اصلی خاموش شدن آتش باشد.

خصوصیات خاموش کننده های فومی:

برای خاموش کردن آتش سوزیهای مایعات نفتی و سایر مایعات قابل اشتعالی که وزن مخصوص آنها سبکتر از آب می باشد، نمی توان به تنهایی آب بکار برد. زیرا که آب برای لحظه ای حرارت آتش را پائین می آورد و بعلت اینکه سنگین تر از مایع قابل اشتعال است فوراً در زیر سطح مایع قرار گرفته و آتش سوزی ادامه خواهد داشت. بنابراین لازم است که برای خاموش کردن این قبیل آتش سوزیها از مواد دیگر استفاده کرد.

این مواد مایع کف مبارزه با آتش سوزی است که دارای خواص زیر میباشد:

- ۱- سبک است و روی سطح مایع قرار میگیرد.
- ۲- حالتی بین مایع مشتعل و هوا ایجاد میکند.
- ۳- در مقابل حرارت مقاوم است و از اشتعال مجدد مایع خاموش شده جلوگیری مینماید.
- ۴- در مقابل وزش باد مقاوم است.

خصوصیات خاموش کننده های CO₂:

گازی است غیر قابل احتراق، بی بو، غیر سمی، فاسد کننده نبوده و هادی جریان الکتریسیته نیست، چون از هوا سنگین تر است. لذا در صورت پرتاب بر روی حریق اکسیژن هوا را از محیط خارج ساخته و جانشین آن می شود.

خصوصیات خاموش کننده های آبی:

خاموش کننده های آبی بهترین نوع برای اطفاء آتش سوزی های کلاس A (جامدات) می باشند و دارای خصوصیات زیر می باشند.

- ۱- با وجود وزن مولکولی ناچیز بصورت مایع است و حال آنکه مولکولهای بسیار سنگین تر از آن در درجه حرارت و فشار عادی بحالت گاز می باشد.
- ۲- نیروی کشش سطحی surface tension آن بسیار و پس از جیوه از کلیه مایعات عادی دیگر بیشتر است بطور کلی اجسامی بر مراتب بیش از وزن خود را تحمل می کند. مانند سوزن یا حشراتی که روی آن می دوند.
- ۳- قدرت نفوذ کافی دارد.
- ۴- نقطه انجمادش زیادتز از حد معمول پائین و نقطه تبخیرش زیادتز از حد معمول بالاست موضوعی که نمودار ظرفیت حرارتی، زیاد و غیر عادی است.
- ۵- در وزن مساوی، قدرت سردکنندگی آب ۶/۵ برابر بیش از گاز CO₂ است و یا قدرت خنک کنندگی ۳۴ گالن آب برابر با ۱ تن CO₂ می باشد.

خصوصیات خاموش کننده های پودری:

موقعی که پودر بطور مستقیم به محوطه آتش سوزی هدایت می شود شعله تقریباً در یک آن از بین میرود.

توصیه های ایمنی در مورد آتش سوزی خودرو

اگر سیم کشی خودرو آتش گرفت سر باتری را برداریم و به کمک خاموش کننده، پارچه ضخیم، شن و ماسه آن را خاموش کنیم.

اگر کاپوت داغ شده و از آتش سوزی حتی چند ثانیه گذشته است نباید کاپوت را بالا بزنیم. چون ممکن است دچار سوختگی سر و صورت شویم. از زیر موتور آتش را با خاموش کننده هدف قرار دهیم و اگر موفق نشدیم و آتش سوزی ادامه داشت خودرو را به حال خود رها کرده و خود را به خطر نیندازیم. زیرا احتمال انفجار وجود دارد. آتش نشانی را با تلفن ۳۰۰ باخبر کنیم.

اگر موتور خودرو آتش گرفت آن را خاموش کرده، کاپوت را با احتیاط بالا بزنیم و به کمک خاموش کننده آن را خاموش کنیم.

در حوادث اتومبیل که ممکن است بنزین به خارج از اتومبیل

ریخته شده باشد فوراً از اتومبیل دور شویم.

اقدامات لازم هنگام آتش سوزی

- اگر خونسردی خود را حفظ کنید.
- از محل وقوع آتش سوزی خارج شوید و سپس با تلفن ۳۰۰ تماس بگیرید.
- هرگز دربهای محل وقوع آتش سوزی را باز نگذارید، آتش به جاهای دیگر سرایت کرده و شدت می یابد.
- در صورتی که که دود در فضا وجود دارد و مانع تنفس است حتماً سینه خیز فرار کنید. (در سطوح پائین دود کمتر است)
- حوله یا دستمال خیس یا حتی خشک روی صورت خود بگیرید.
- در صورتی که لباس شما آتش گرفت، فرار نکنید، آتش شعله ور خواهد شد، روی زمین بغلطید تا خاموش شود.
- خود یا دیگری را با پتو یا ملحفه ضخیم بپوشانید تا آتش خاموش شود.
- از آسانسور استفاده نکنید. ممکن است اطاقک آن از دود پر شود و یا در طبقاتی که آتش سوزی شدید است متوقف شود.

سطل های شن و ماسه

این نوع سطل ها نیز به رنگ قرمز بوده و شن و ماسه تمیز در داخل آنها ریخته میشود که این سطل ها باید مورد بازدید قرار گرفته تا چنانچه شن و ماسه بر اثر رطوبت و چسبندگی سفت شده باشد تعویض گردد.

نقطه آتش زنی

دمایی که باعث گرم شدن ماده قابل احتراق تا تبخیر آن جهت ترکیب قابل اشتعال با اکسیژن می گردد. نقطه آتش زنی بر خلاف نظر عموم دمایی نیست که باعث ایجاد حریق باشد ولی زمینه ساز رخداد حریق است. در واقع هر ماده قابل احتراق برای محترق شدن باید قبل از هر چیز به نقطه آتش زنی برسد تا به صورت بخار در آمده و به میزان مناسب با اکسیژن هوا ترکیب شود و در کنار یک منبع جرقه یا شعله یا حرارت ماده مذکور مشتعل شود.

فازهای حریق

A. فاز اول یا فاز شروع حریق

- ۱- اکسیژن در دسترس است
- ۲- دما حدود ۱۰۰۰ فارنهایت است
- ۳- گسترش حریق تصاعدی است
- ۴- زمان رسیدن به اوج حریق کوتاه است حدود کمتر از نیم ساعت

B. فاز دوم یا سوختن آزاد

- ۱- گسترش حریق وجود دارد
- ۲- دما حدود ۱۳۰۰ فارنهایت
- ۳- اکسیژن به تدریج کاهش می یابد

C. فاز سوم یا سوختن کند

D. فاز برگشت شعله

نصب سیستم اتوماتیک اطفاء حریق اتوبوس و خودروی سواری

علت وقوع آتش سوزی در اتومبیل بیشتر بر اثر بالا رفتن حرارت موتور و ایرادات سیم کشی برق خودرو و تصادفات جاده ای می باشد که برای کنترل خسارات ناشی از آتش سوزی و اطفاء آتش سوزی آن در کشور های پیشرفته با نصب سیستم اطفاء حریق اتوماتیک نسبت به این موضوع اقدام می گردد .

Fire Sprinkler Protection for Car Parks ضرورت نصب افشا نه های اطفاء حریق در پارکینگ خودرو

با توجه به ایجاد ساختمان های بلند مرتبه و ضرورت طراحی پارکینگ جهت هر واحد ساختمانی پارکینگ ها در طبقات زیر زمین طراحی می شوند. در بعضی از ساختمان های پارکینگ ها دارای رمپ بوده و بعضی دیگر خودرو توسط آسانسور خودروبر به پارکینگ منتقل می گردد. طبق ضوابط ایجاد رمپ جهت تمامی پارکینگ ها الزامی می باشد. با توجه به بالا بودن مواد قابل اشتعال از قبیل منسوجات، پلاستیک، لاستیک، سوخت خودرو و ... در صورتی که خودرویی آتش بگیرد با توجه به دارا بودن حرارت و دود بسیار زیاد می تواند سرعت گسترش یافته و بقیه خودروها را به آتش بکشد. در صورتی که اگر سیستم اطفاء حریق (اسپرینکلر) در محل طراحی و نصب شده باشد. در صورت وقوع آتش سوزی هم می تواند از گسترش آتش جلوگیری نموده و هم در صورت نصب اصولی منجر به اطفاء حریق گردد.

آتش نشانی منطقه ویژه

واحد آتش‌نشانی منطقه ویژه در راستای رسالت خود مبنی بر نهادینه کردن فرهنگ ایمنی و مواجهه با هرگونه حادثه در سطح منطقه ویژه و به منظور توانمندی کلیه پرسنل واحدهای مختلف و ارتقاء سطح آگاهی پرسنل جهت مقابله با حوادث، با همکاری واحد آموزش اقدام به برگزاری کلاس آموزشی آتش نشانی نموده است، پرسنل در این کلاس آموزش‌شدهایی در خصوص تئوری حریق، نحوه استفاده از خاموش کننده های دستی و همچنین مواردی درباره عملیات های آتش نشانی را بصورت تئوری و عملی فرا می گیرند.

فعالیت‌های واحد آتش نشانی

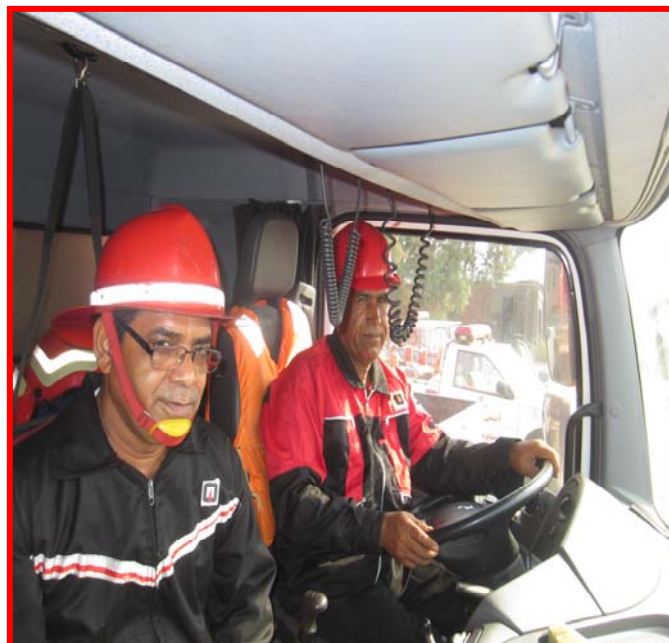
- ۱- ارائه خدمات امداد و نجات به واحد های آتش نشانی سایر صنایع مستقر در منطقه ویژه
- ۲- برگزاری مانورهای داخلی و همچنین تمرینات ادواری جهت حفظ آمادگی و مقابله با شرایط اضطراری.
- ۳- شارژ سیلندره‌های خاموش کننده پودری
- ۴- تعمیرات مربوط به شیلنگ های آتش نشانی
- ۵- بازدید و تست کلیه تجهیزات آتش نشانی ثابت و متحرک به صورت دوره ای جهت حصول اطمینان از آماده به کار بودن آن ها
- ۶- تهیه تجهیزات جدید آتش نشانی به منظور ایجاد پوشش مناسب، پس از بررسی و شناسایی نقاط خطر در سطح منطقه
- ۷- اجرای بازدیدها و تست های روتین به منظور حصول اطمینان از عملکرد صحیح سیستمهای اطفاء حریق.

برنامه های سال ۱۳۹۲

- پیگیری خرید یک دستگاه خودروی آتش نشانی
- پیگیری آماده سازی ساختمان ایستگاه شماره ۲
- طراحی و نصب سیستمهای اطفاء حریق (اتوماتیک / غیراتوماتیک) بمنظور کاهش خسارات احتمالی

امکانات و کسری تجهیزات

- کل پرسنل شامل ۱۳ نفرکه به صورت شیفتی در ایستگاه آتش نشانی مشغول به فعالیت می باشند
- امکانات موتوری شامل ۳ دستگاه خودروی اطفایی (۱ دستگاه خودرو سنگین و ۱ دستگاه خودرو نisan)
- کل کپسول های اطفایی شامل ۵۰۰ عدد از انواع کپسول ها می باشد
- ۳۵ جعبه فایر باکس
- شیر هیدرانت ۸۰ دستگاه

دوازده گام برای جلوگیری از آتش سوزی در خانه خود

۱- در تک تک طبقات خانه آلارمهای هشدار دهنده دود نصب کرده، آنها را عاری از گرد و غبار نگاه داشته و هفته ای یک بار آنها را امتحان کنید. سعی کنید آلارمهای هشدار دهنده ده ساله بخرید؛ وگرنه مجبور می شوید هر سال باتری آلارمها را عوض کنید.

۲- یک برنامه واکنش در زمان آتش سوزی تهیه کنید تا همه افرادی که در خانه شما هستند بدانند در صورت وقوع آتش سوزی چگونه باید فرار کنند.

۸- مطمئن شوید که ته سیگارها را به طور کامل خاموش کرده باشید و با دقت تمام آنها را دور بیندازید.

۹- بار اضافی روی پریزهای برق وارد نکنید. به یاد داشته باشید - یک پریز، یک دوشاخه.

۱۰- هنگامی که خسته هستید یا مشروب نوشیده اید خیلی مواظب باشید. نیمی از تمام موارد فوت در آتش سوزی های خانگی بین ساعات ۱۰ شب تا ۸ صبح روی می دهند.

۱۱- تلویزیون یا سایر دستگاه های برقی را روی حالت استند بای یا آماده به کار رها نکنید چون می تواند به بروز آتش سوزی منجر شود. اگر از دستگاه های برقی خود استفاده نمی کنید، همیشه آنها را خاموش کرده و سیم برق شان را پریز بکشید.

۱۲- هرگز در تخت خواب سیگار نکشید.

۳- خروجی های خانه خود را عاری از موانع حفظ کنید تا افراد بتوانند در صورت وقوع آتش سوزی از آنها فرار کنند. مطمئن شوید که ساکنان می توانند به آسانی کلید در و پنجره های خانه را پیدا کنند.

۴- در آشپزخانه خیلی مراقب باشید - حوادث حین آشپزی به بروز ۵۹٪ آتش سوزی های خانه ها منجر شده اند. هرگز کودکان را بدون سرپرست در آشپزخانه تنها رها نکنید.

۵- اگر با روغن داغ آشپزی می کنید خیلی مواظب باشید؛ اگر از سرخ کن های برقی استفاده نمی کنید، خرید آنها را در دستور کارتان قرار دهید.

۶- هرگز شمعهای روشن را رها نکنید و بروید، و مطمئن شوید که روی جاشمعی مناسب و روی یک سطح مقاوم در برابر حرارت به دور از مواد قابل اشتعال قرار داشته باشند.

۷- کبریت و فندکها را دور از دسترس کودکان قرار دهید.

سوگندنامه آتش نشانان

پروردگارا

ما در مقابل تو و کتاب آسمانیت سوگند یاد می کنیم، تا خون در رگهایمان جاری است از تأسیسات، جان، مال و ناموس دیگران در برابر اهریمن حوادث دفاع نماییم. و در این راه لحظه ای از انجام امور محوله کوتاهی ننماییم.

خدایا در این راه خطیر ما را یاری فرما، تا بتوانیم در راه انجام رسالت سنگینی که بر عهده ما قرار داده ای موفق باشیم و نگهدار خود و خانواده مان بوده و باشی...

امین یا رب العالمین

مراسم تجلیل از آتش نشانان منطقه ویژه

طی مراسمی که در مورخ ۹۲/۷/۷ در دفتر مدیرعامل محترم منطقه ویژه برگزار گردید از تلاش ها و زحمات آتش نشانان تشکر و تقدیر به عمل آمده و لوح تقدیر با امضاء مدیرعامل به آنان اهداء گردید.